

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

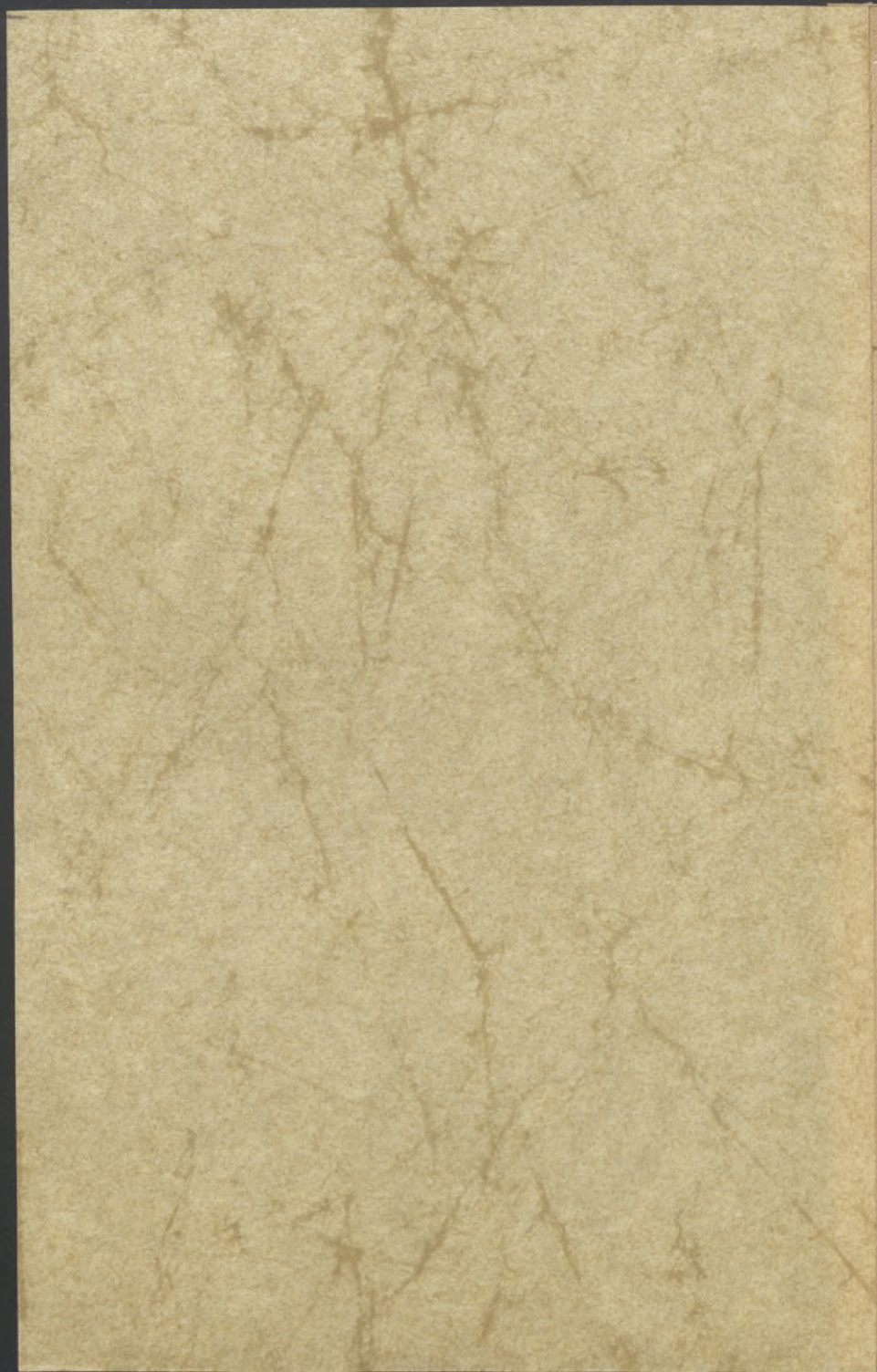

(Br). Språkvet.
Grek.
Lex.

C. O. Lundgren

Ordförteckning till
Platons Kriton

1899

(Br.) Språkvet.
Grek.
Lex.

Samling Ordförteckningar till grekiska och latinska författare för
skolbruk. Häft. I.

ORDFÖRTECKNING

TILL

PLATONS KRITON

AF

C. O. LUNDGREN

K. O. LEKTOR VID STOCKHOLMS NORRA LATINLÄROVERK

STOCKHOLM

C. E. FRITZES K. HOFBOKHANDEL

Pris 50 öre.

WINNER

*SW 1977/12

ORDFÖRTECKNING

TILL

PLATONS KRITON

AF

C. O. LUNDGREN

E. O. LECTOR VID STOCKHOLMS NÖRRA LATINKÄROVERSK

STOCKHOLM

C. E. FRITZES K. HOFBOKHANDEL

STOCKHOLM 1899

KUNGL. HOFBOKTRYCKERIET IDUNS TRYCKERI AKTIEBOLAG

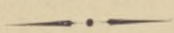

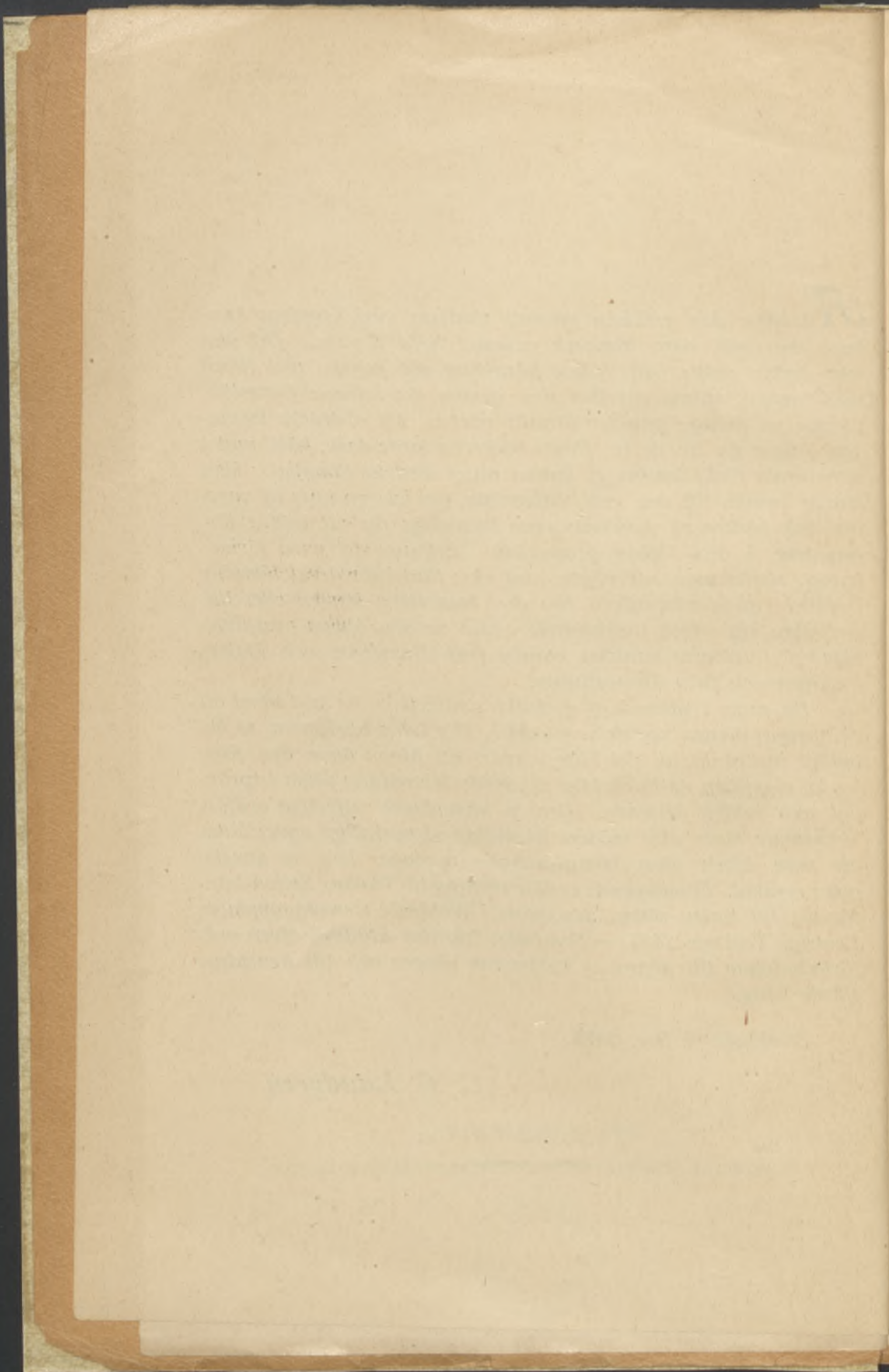
Att börja den grekiska prosans studium med Xenofons Anabasis har vid våra läroverk gammal häfd för sig. Det kan icke heller nekas, att boken härvidlag gör ganska god tjänst såväl genom stilens enkelhet som genom det intresse framställningen på många punkter förmår väcka. Att utsträcka läsningen längre än till de tre första böckerna torde dock, hälst under nuvarande förhållanden, ej kunna anses särdeles lämpligt. Man kunde kanske till och med ifrågasätta, om icke en kurs af ungefär två böcker af Anabasis vore tillräcklig för att införa lärjungarne i den lättare prosastilen. Befinnes det vara förhållandet, skulle man säkerligen med stor fördel för deras bildning i stället kunna väsentligen öka den homeriska kursen eller tillgodogöra sig något framstående alster ur den öfriga prosalitteraturen, i främsta rummet kanske från Herodotos och Platon, möjligen ock från Demosthenes.

Då man i saknad af grekiskt skollexikon är nödsakad att vid preparationen meddela vokabler, blir tiden härigenom så betydligt inskränkt, att det blifver svårt att hinna ägna den förelagda uppgiften en tillräckligt ingående behandling såväl i språkligt som sakligt afseende. Genom någorlunda utförliga ordförteckningar torde åter mödan härvidlag så väsentligt underlättas, att man äfven utan kommenterade upplagor kan nå ganska goda resultat. Föreliggande ordförteckning till Platons Kriton hänför sig till texten sådan den gifves i Wohltrabs stereotypupplaga, Leipzig, Teubner 1897. — Samtidigt härmed utgifvas äfven ordförteckningar till några af Odysseens sänger och till Aeneidens fjärde sång.

Stockholm i Dec. 1898.

C. O. Lundgren.

- I. p. 43 A. Τηριζιάδε (jfr τοσόσδε, ἐνθάδε m. fl.), *vid denna tid (på dagen), vid denna (tidiga) timme.*
- ἤ; = lat. *an?*
- πρό tidigt på morgonen.
- μέγιστα vid numeral uttr. *ungefär, på sin höjd* (lat. *maxime*); πηγά μ.; *hur dags kan det vara?*
- ὄρθρος (ὄρνυμι) dagbräckning; ὄ. βαθύς be-
tecknar den stund, då dagbräck-
ningen ännu knappt börjat: *det rå-
der (ännu) djup skymning.*
- δεσμοιήριον (δεσμός, δέω), fängelse.
- ὄπαζούω lyssna till, villfara (h. om dörrvak-
taren, alltså = ὄρρηνα).
- ξονήθηξ van.
- γοιτάω komma, gå (t. ex. ἐπὶ τὰς θύρας.
εἰς διδασχάλον, -ων).
- καί . . . καί . . . och . . . äfven.
- ἄρτι nyss.
- ἐπιεικῶς passande (ἔοικα. εἰκός), tillräckligt,
tänligen.
- B. ἀγροντία sömnlöshet.
- ἐπιτηδές tillräckligt (Hom. II. I, 142), sorg-
fälligt, »försiktigvis», med afsikt.
- πλημμελής. ἐς (μέλος), som ej håller tonen, sjunger
falskt, felaktig, orimlig.

- C. ἐπιλύεται . . . τὸ μὴ οὐχί. befriar, hindrar från att;
jfr § 82, V.
ξυμφορά. ἡ . . . skickelse, (olycks)öde.
ἡλικία. ἡ . . . (lefnads)ålder, isht den mognare.
ἀγανακτέω . . . vara illa till mods.
τί δῆ; quid tandem?
ἐπιτήδειος . . . användbar; ss. subst., anförvandt, vän
(jfr *necessarius*).
ἐν τοῖς βαρύτατα ἂν ἐνέγξαιμι. väl får allra svårast
att bära; ἐν τοῖς i dyl. fall en stående förstärkning t. superlativ
utan afs. på det jämförda ordets genus: ἐν τοῖς β., som svårast.
- D. τήμερον i dag.
II. τύχη ἀγαθῆ . . . i en lycklig stund, i Guds namn då!
44. κύριος herre, makthafvande, vederbörande.
ἐνύπνιον drömbild — ὄλιγον πρότερον § 61,
VIII anm.
κινδυνεύω . . . löpa fara; ofta (liks. i lat. *haud scio an*)
för att modifiera ett påståen-
de, *synas, tyckas, mätte, kanhända*
o. dyl.
B. ἤμιαι — ἴσοιο jfr Hom. II. 9, 363. — ἐριβωλός ep.,
bördig.
ἄτοπος. οὐ . . . ej på sin plats (τόπος), förunderlig;
ἀ. τὸ ἐνύπν. (det var) en sällsam
dröm.
ἐναργής. ἐς . . . påtaglig, tydlig. — μέν οὐν. fast-
mera. § 84 C, 7 a).
- III. λίαν γε ja mycket (nml. tydlig).
δαιμόνιος . . . (δαίμων), besatt, förblindad; ofta i
uttr. för mild förmaning (stund.
ironiskt) oförliknelig, obegriplig,

λίαν = högelijsen visstelig

χωρίς = ~~χωρ~~ οαν ρετ

sällsam, »bäste», ss. äfven strax
nedanför μακάριος brukas.

C. ὡς οἶός τ' ὄν σε σωζειν, då jag ju skulle varit i
stånd att rädda dig.

ἀναλίσκω, ἀναλώσω, ἀνάλωμα l. ἀνήλ. ἀνάλωμα l.
ἀνήλ., kosta på, förbruka.

ἢ δοξεῖν epexegetes till ταύτης.

ἐπιεικής, ἐς . . . passande, förnuftig.

ἵνα ἦσαν modusassimilation till ὄφελον § 78.

ὅ, τι ἂν τύχῃσιν, som slumpen fogar, på en slump.

IV. ἄρα μή; väl icke?

προμηθεομαι . . »tänka på», vara orolig för, ha om-
tanke om.

συκοφάντης eg. en, som angifver oloflig utförelse
af fikon (σῦζον); i allmnh. angif-
vare, processmakare, penningut-
pressare; man plägar vid öfvers.
öfverflytta ordet till sv.: syko-
fant.

οὐσία, ἡ förmögenhet.

συχρός oafbruten; riklig, betydlig.

45. εἰς χαιρέσιν gifva en god dag, låta fara.

δίκαιοί ἐσμεν κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον, vi
äro rätte männen att . . . , det är
rätt och billigt, att vi löpa denna
risk.

εὐτελής, ἐς billig, lättköpt.

ἐπάρχω börja, ligga till grund; finnas förhan-
den, stå till buds.

B. κήδω, κηδήσω, κηδομαι, κηδαθήσομαι, κη-
κηδα, bekymra sig öfver (κινός).

ἀποκάμνω uttröttas, m. inf. uppgifva, afstå från,

δικαστήριον domstol.

δυσχερής. ἐς . . . svårhandterlig; δ—ἐς γενέσθαι, vålla svårighet, förlägenhet.

χορῆσθαι ἐαυτῷ. sysselsätta sig, taga sig till . . .

ἄλλοσε eg. åt annat håll; h. genom omvänd attraktion till ὄποι brukadt = ἄλλοθε μου, på andra håll.

V. ἐπιχειρέω lägga hand vid: a) angripa, b) gripa sig an med; δίκαιον ε. πράγμα, handla rätt.

D. ἐπιτρέφω καὶ ἐκπαιδεύω. uppfostra och utbilda, gifva vård och uppfostran.

οὐχίσει καταλείπων. vid din bortgång öfvergifver.

τὸ σὸν μέρος. pro tua parte, quantum in te est.

ὅτι ἂν τύχῃσι, τοῦτο πράττουσι (jfr εἶ, κατῶς πραττειν). få det, som det faller sig (prigsifvas åt den blinda slumren). — Obs. att man i grek. ej ss. i sv. fortsätter relativ konstruktion genom flere satser i följd.

ὄρφανός²⁾ faderlös, orbus. — ὄρφαντα, orbitas.

— τεύζονται . . . τοὺς ὄρφανούς.

det kommer naturligtvis att gå dem så, som det plägar göra med de faderlösa i deras öfvergifna läge.

ξυρδιαταλαιπορέω. ihärdigt dela mödan.

φάσζοντά γε δή. isynnerhet om man säger . . .

E. ἅπαν τὸ πρᾶγμα τὸ περὶ σέ . . . πεπραχθῆαι, hela tilltaget (»affären») mot dig försiggått . . .

εἴσοδος, ἡ ingång, h. en frågas anhängiggörande inför rätta.

ἀγών ὁ församling (särsk. vid festspel); täf-

ling, kamp, h. inför rätta, rättegångsförhandling, procedur.

καὶ τὸ τελευταῖον δὴ τοῦτ', och så ändtligen detta slut. — δὴ, h. ss. ofta för att med ovilja betona ett viktigt moment: ändtligen, till råga på allt.

καταγέλωτος. ὅτις, ὅ ... åtlöje; här (med tanke på tragediens *καταστροφή*, vändpunkt, upplösning) brukadt med bitter sarkasm: farsartad upplösning, slutfars.

46. διαφεύγω undfly, undgå. — *κακία* . . . δοκεῖν. upprepar anakolutiskt i anslutning till τὸ τελευταῖον. den tanke, som förut uttryckts med μή . . . δόξη. ungef.: och så ändtligen detta slut på dramat, en sannskyldig fars, där (allt) kan synas i följd af en omanlig feghet å vår sida ha gått oss ur händerna . . .

οὐδὲ σὺ σπανίον: vi kunna ej i sv. liks. i grek. med relativsats koordinera en hufvudsatsform utan måste välja underordning, liksom icke heller . . .

μᾶλλον δέ . . . immo vero, vel potius, nej, rättare sagdt . . .

VI. B. εἰ μετὰ τινος ὀρθότητος εἶη, om den blott vore riktig, ginge i rätt riktning.

λόγος ὁ ord, tal, berättelse; förnuft, förnuftsgrund, grundsats.

προσβέω vara den äldste, vara sändebud; h. hedra, akta, syn. m. τιμῶ.

- C. *μορμολύντομαι*, skrämma (barn) med trollet (*μορμού*),
hota med »busen».
μετρώω med rätta måttet, riktigt.
ἀναλαμβάνω . . . återupptaga.
ἐκάστοτε för hvarje gång, ständigt.
- D. *ἄλλως* annorlunda; h. ss. ofta *förgefves*,
utan mening, synon. med *ἔνεκα*
λόγον, *blott för att ha något att*
säga.
παιδιά, ἡ . . . barnslighet.
λέγειν τι (mots. *οὐδὲν λέγειν*, *φλναρεῖν*) *hafva*
någonling (af vikt) att säga.
- E. *ὅσα γε τὰνθρώπεια*, (såvidt det menliga gäller),
efter mensklig beräkning.
49. *παραπροώω* . . . slå på sidan, slå falskt (på ett in-
strument); förbrylla, vilseleda.
- VII. B. *πράττειν τι* . . . *ha något för sig, drifva* (ss. lefnads-
uppgift).
ψόγος ὁ tadel.
παιδοποιβης . . . gymnastiklärare, fäktmästare.
ἀσπάζομαι helsa, välkomna; sätta värde på.
ἐπιστάτης ὁ . . . står på l. vid, föreståndare, ord-
förande, »mästare».
ἐπαύω höra på; förstå sig på, vara sakkun-
nig.
- C. *καὶ δὴ καὶ* och äfven.
- D. *ἀκολουθεῖω* följa.
λωβιάομαι skymfa; skada, förstöra (*τινά, τινί*).
ἐγγεγέτο blef (enl. föregående diskussioner, till
hvilkas resultat man väddjar), *blif-*
ver.
- VIII. *ὑγιεινός*³⁾ *helsosam, sund*. — *νοσώδης, ες*, sjuk-
lig, osund.

E. μοχθηρός³⁾ . . mödosam, bekymmersam; obrukbar, dålig.

γαῶλος^{3), 2)} . . . dålig.

48. μροντιζω . . . eftertänka; bekymra sig om (τινός).

εισηγεομαι . . . införa; föreslå, anbefalla.

ἀποκρίννμι . . . bl. i pres. o. impf. = ἀποκρίνω.

μένειν h., stå fast, ega sin rättighet.

IX. ἐξ τῶν ὁμολογουμένων, ex iis, de quibus inter nos convenit.

C. σκέψις, ἡ . . . betraktelse.

μὴ . . . ἢ . . . (scil. ὄρα), vide, ne sit; »väl»? —
likaså nedan: μὴ οὐδὲν ἄλλο σκεπ-
τέον ἢ, vi hafva väl intet annat
att undersöka.

σκέμμα, τό . . betraktelse, tanke.

ἀναβιώσομαι återupplefva, h., åter uppväcka till lifvet.

ὁ λόγος οὕτως αἰρεῖ, ratio ita evincit.

D. ἐνθάδε . . . näml. ur fängelset.

ἐπολογίζομαι taga i beräkning. — härtill anknyter
sig πρὸ τοῦ ἀδικεῖν, man bör väl
icke taga den frågan, om man
måste eller lida hvad det
vara må, mera i betraktande än
det att man handlar orätt.

E. ὡς περὶ πολλοῦ ποιῶμαι πείσας σε ταῦτα πράττειν,
jag sätter stort värde på att [här-
vidlag (gå till väga) handla i sam-
förstånd med dig] för mitt hand-
lingssätt i denna sak vinna ditt
samtycke. — (Meningen är tydligen
den, att S. vill höra och upp-
taga alla Kritons invändningar, på

- det att denne mindre må blifva genom dialektisk konst öfverbevisad än i själ och hjerta öfvertygad.)
- X. 49. ἐχέω hålla ut; ἢ πᾶσαι . . . ἐξεχυμέναι εἰσὶ: eller hafva alla våra föregående medgifvanden (allt hvad vi förr erkänt som sant) på dessa få dagar kastats öfver bord (runnit bort)?
- B. λανθάνειν . . . vara dold för ngn, undgå (τινά), med partic., som kan öfversättas ss. hufvudverb, hvarvid λανθ. återgifves hemligt, omärkligt o. s. v. — σπονδῆ διαλ. ἐλάθ. . . διαφερόντες; hafva vi vid våra allvarliga samtal utan att själfva märka det [alls icke skiljt oss från barn] burit oss åt alldeles som barn?
- παντὸς μᾶλλον mer än allt, alldeles, fullständigt.
- D. δοῖα mening, åsikt; ὅπως μὴ παρὰ δόξαν ὁμολογήῃς, att du ej gör ett (oväntadt) besynnerligt medgifvande; enl. aa ett medgifvande mot din egen åsigt.
- ὡς οὐδέποτε ὀρθῶς ἔχοντος . . . epehexes till ἐντεῦθεν . . . vi må vid vår öfverläggning taga den satsen till utgångspunkt, att det aldrig är rätt . . .
- ἀμύνω i akt. afvärja, hålla på afstånd (τὶ ἀπό τινος l. τί τινι); i med. afvärja från sig, försvara sig.
- ἀθρόω se, betrakta.
- XI. 50. τὸ ζωνὸν τῆς πόλεως, statssamfundet, staten.

- B. ἀνατρέπω . . . omstörta, förstöra.
 ἄκυρος²⁾ ogiltig, utan rättskraft.
 ἄλλως τε καὶ både för öfrigt och . . ., *isynnerhet*.
 ὑπέρο till försvar för (i Athen rädde den
 sed att tillsätta särskilda försvarare
 för en lag, som det var föreslaget
 att afskaffa).

προσιάτω . . . anordna, befalla.

κύριος herre, makthafvande; giltig;

XII. ἐγκαλέω tillropa; gifva skulden, förebrå.

D. γεννάω föda.

γονιεύω plantera; alstra, föda.

μέμφομαι tadla, förebrå.

μουσική *musik, musisk konst* (betecknar öf-
 ver hufvud den andliga sidan af
 grekernas uppfostran, liksom γυμ-
 ναστική den kroppsliga); *ἐν μουσ.*
καὶ γυμν. παιδεύειν, andligen och
kroppsligen utbilda.

E. ἄρ' ἐξ ἴσον οἶμι εἶναι τὸ δίκαιον καὶ ἡμῖν; *tror du,*
att din rätt är likställd med
vår, att du är likberättigad med
oss?

51. σεμνός (*σεβομαι*), vördnadsvärd.

ἅγιος helig.

ἐπιμέλομαι = ἐπιμελέομαι, beflita sig om.

B. μοῖρα. ἡ del, andel. — *ἐν μετρίονι μ., för mer.*

ἔπεικω vika, gifva efter.

θώπέω smickra, hylla, visa undfallenhet.

C. ἡ τὸ δίκαιον πέφυκε, *huru det rätta är beskaffadt,*
hvad rättvisa vill säga.

ὄσιος tillåtlig.

D. δοκιμάζω *pröfva, granska* [här om kvalifika-

- tion (äkta börd o. dyl.) att vid myndighetsåldern upptagas bl. borgarne], *förklara för medborgare.*
- ἀπαγορεύω* . . . förbjuda.
- ἀποικία, ἡ* . . . utvandring; *koloni.*
- μετοικίζω* . . . byta om vistelseort, utvandra; lefva som rättsskyddad främling (»*metoik*»).
- E. *διοικέω* . . . bo afsides; sköta ett hus, förvalta, anordna.
- τριχῆ* . . . trefaldt.
- γεννητής, ὁ* . . . alstrare, fader.
52. *προτίθημι* . . . framställa, förelägga, föreslå, h. scil. ἢ *περθεσθαι ἢ περθεῖν.*
- ἄγριος* . . . vild; grym, rå. — »*vi gifva ett föreläggande (fritt val) och icke en despotisk befallning*».
- ἐφίημι* . . . tillskicka, öfverlåta, medgifva.
- XIV. *ἐρέχω* . . . innesluta, hysa; fjättra, träffa, drabba; i pass. bet. fut. med. *ἐρέξομαι*; aor. *ἐρεσχέθην, ἐρεσχόμην.*
- καθάπτομαι* . . . vidröra; antasta, ansätta.
- B. *διαφερόντως* . . . på olika sätt; särskildt, företrädesvis, frfr andra.
- ἐπιδημέω* . . . vistas hemma.
- θεορία, ἡ* . . . ¹⁾ åskådande, särsk. af de festliga lekarnе, som höllos vid de stora nationella täflingsfesterna (främst i Olympia), ²⁾ festdeputation (som af de olika staterna sändes till dessa högtider).
- C. *πολιτεύω* . . . vanl. brukadt ss. dep. pass., lefva som medborgare, fylla sin medborgareplikt.

τιμάω ära, värdera, taxera; m. gen., *fixera ett straff* (såväl om domare som åklagare o. svarande part, hvilken i Athen egde att föreslå straff, där lagen ej bestämde ett sådant).

καλλωπίζω försköna; med. *smycka sig, pråla, skryta*.

ἐντρέπω vända om; vanl. i pass. *ἐντρέπεσθαι τιως*, vända sig till, *bry sig om*.

D. ξυνθήκη, ἡ . . . sammanställande; öfverenskommelse; af verbet

ξυντίθημι . . . sammanställa; i med., sammanställa för sig, iakttaga; ξ. *τινι*, öfverenskomma med någon.

εὐνοεῖσθαι . . . dep. pass., hafva goda lagar, god författning.

53. χολός lam, halt.

τυφλός blind.

ἀνάπηρος lytt, krympling.

ἐάν ἡμῖν γε πέθῃ, scil. *ἐμμερεῖς*.

XV. B. σχεδόν τι något så när, (så) tämligen.

ὑποβλέπω med misstänksamhet, misstroende betrakta.

βεβαιώω befästa.

C. κόσμιος ordentlig, sedesam, ärbär.

ἀναισχυντέω vara oblyg, oförsynt.

ἄσχημος²⁾ (*σχῆμα*) oskaplig, ful, oanständig.

D. ἀπαίρω lyfta, föra bort; vanl. intrans., fara, resa bort.

σκεύη, ἡ redskap, utrustning, utstyrsel (förklädnad).

διφθέρα, ἡ skinn, fäll.

σχῆμα, τὸ hållning, gestalt.

- μεταλλάττω . . . utbyta, förändra.
 τολμάω våga, h. = *sustinere*, *förmå sig till*.
 γλισχρός klibbig, seg, ihållande.
 E. ὑπέρχομαι . . . träda under; innästla sig, smickra,
 visa sig underdånig.
 εὐώχλω hålla väl, förpläga; pass. m. fut. med.,
 festa, kalasa.
 ξένον ποιεῖν τινα, göra till främling, beröfva ngn
 hans fädernesland.
 54. ἀπολαύω fut. ἀπολαύσομαι, njuta, få till godo.
 οἷσθαί γε χροῖ *så skulle man dock tro det*.
 XVI. ἀπολογέομαι . försvara sig.
 κορυβαγτιάω (*Κορύβας*, Kybeles son), ¹⁾ fira Ky-
 beles fest, ²⁾ »hafva korybantsju-
 kan» (en yrsel, hvarvid man tyckte
 sig höra korybanternas flöjter).
 βομβέω dāna, ljuda.

7.
,
,
n
.o.
-
-
e

På **C. E. Fritzes k. hofbokhandels förlag** har af
samme författare utgifvits:

Samling Ordförteckning till grekiska och latinska författare för skolbruk.

Häft. 1.	Ordförteckning till Platons Kriton	...	Pris 50 öre.
» 2.	»	» Odysseens 6:e sång.	» 40 »
» 3.	»	» » 5:e	» » 40 »
» 4.	»	» » 7:e	» » 40 »
» 5.	»	» Aeneidens 4:e	» » 50 »

Uppgifter för öfversättning från latin till svenska.

För läroverkens högre klasser utgifna af D:r **C. O.
Lundgren**, e. o. Lektor vid Stockholms Norra Latinläro-
verk. Pris häftad 1.50; inb. 2 kr.

1001866187

